

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту розпорядження начальника Гірської міської військової адміністрації Сіверськодонецького району Луганської області «Про затвердження Перспективного плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області на 2026 – 2027 роки»

Обґрунтування необхідності прийняття розпорядження

16 січня 2020 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про повну загальну середню освіту», який набрав чинності 18 березня 2020 року. Відповідно до статті 33 зазначеного Закону, статут закладу загальної середньої освіти затверджується засновником та має містити інформацію про статус, форму власності, організаційно-правову форму та тип закладу.

З набранням чинності зазначеного Закону сформовано законодавче підґрунтя для реформування системи загальної середньої освіти, що спрямоване на підвищення якості освітніх послуг, розвиток інтелектуального та культурного потенціалу суспільства.

Відповідно до ст. 9 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» та ст. 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в Україні мають право функціонувати наступні типи закладів загальної середньої освіти:

- початкова школа, що забезпечує здобуття початкової освіти (1-4 класи);
- гімназія, що забезпечує здобуття базової середньої освіти (5-9 класи);
- ліцей, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти (10-11(12) класи).

Окрім того, відповідно до ст. 103² Бюджетного кодексу України зазначено, освітня субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників у таких типах закладів освіти: початкові школи, гімназії (крім дошкільних підрозділів у таких закладах), ліцеї.

Враховуючи вищеперелічені законодавчі акти, виникла необхідність формування та реалізації плану трансформації мережі закладів освіти Гірської міської територіальної громади й приведення їх установчих документів до вимог чинного законодавства України.

Трансформація мережі закладів загальної середньої освіти громади відбуватиметься поетапно, з урахуванням перспектив розвитку учнівського контингенту, шляхом реорганізації закладів, що забезпечують освітній процес на всіх рівнях повної загальної середньої освіти.

Передбачається створення мережі старшої профільної школи - академічного ліцею (із структурним підрозділом «гімназія»), який забезпечить умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії учнів, їх професійного самовизначення та поглибленого вивчення навчальних предметів. Інші заклади освіти будуть реорганізовані у гімназії, що забезпечуватимуть здобуття початкової та базової середньої освіти та можуть мати у своїй структурі дошкільні підрозділи. Законодавством передбачено, що для функціонування академічного ліцею необхідно забезпечити формування не менше двох класів на паралелі та запровадження щонайменше трьох профілів навчання.

Мета та завдання прийняття розпорядження

Цей проєкт підготовлений з метою поступової трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» та досягнення стратегічних цілей:

- створення ефективної, доступної і спроможної мережі початкових шкіл та гімназій;
- створення академічного ліцею;
- відповідність фактичної наповнюваності класів закладів загальної середньої освіти розрахунковій наповнюваності;
- поліпшення якості загальної середньої освіти в цілому;
- створення ефективної мережі закладів загальної середньої освіти з урахуванням територіальних особливостей та демографічної ситуації;
- здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства;
- прогнозування підвищення якості освіти та економічної ефективності функціонування закладів освіти;
- сприяння покращенню доступу дітей і молоді до якісної освіти незалежно від місця проживання;
- забезпечення варіативності освітніх послуг з урахуванням індивідуальних запитів учнів, зокрема осіб з особливими освітніми потребами, обдарованої молоді;
- забезпечення концентрації й ефективного використання матеріальних, кадрових та фінансових ресурсів громади для підвищення ефективності освітнього процесу.

У результаті впровадження Плану мережа закладів загальної середньої освіти громади має перейти на новий рівень, який супроводжуватиметься істотними позитивними змінами в її організації і змісті, забезпечить територіальну доступність початкової та/або базової середньої освіти та створить умови для здобуття учнями якісної профільної освіти.

Загальна характеристика і основні положення проєкту розпорядження

Проєктом розпорядження пропонується затвердити Перспективний план трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області на 2026 – 2027 роки.

Завданнями Перспективного плану є:

1. Створення ефективної мережі закладів загальної середньої освіти, виходячи із територіальних особливостей, демографії, забезпечення якості освіти.
2. Здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Виконання Перспективного плану розраховано на 2026-2027 роки.

Трансформація мережі закладів загальної середньої освіти відбуватиметься поетапно, шляхом реорганізації закладів, що здійснюють освітню діяльність одночасно на всіх рівнях повної загальної середньої освіти в гімназії (зі

структурним підрозділом «початкова школа») та ліцеї (не будуть мати у своєму складі початкової школи):

I. Приведення у відповідність до Закону України «Про повну загальну середню освіту» типів закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади шляхом утворення ліцею на базі існуючого закладу загальної середньої освіти:

№ з/п	Назва закладу загальної середньої освіти на момент прийняття рішення	Рішення про утворення ліцею	Тип і найменування закладу після трансформації
1	ГІРСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	до 01.09.2027	ГІРСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

II. Приведення у відповідність до Закону України «Про повну загальну середню освіту» типів закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади шляхом реорганізації ліцеїв у гімназії:

№ з/п	Назва закладу загальної середньої освіти на момент прийняття рішення	Припинення набору до 10 класу	Рішення про реорганізацію ліцеїв шляхом перетворення у гімназії	Тип закладу після реорганізації
1	ЗОЛОТІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 5 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	з 01.09.2026	до 01.09.2027	ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 5 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
2	ЗОЛОТІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 16 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ	з 01.09.2026	до 01.09.2027	ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 16 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ

	ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ			ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
3	НИЖНЕНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 36 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬК ОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	з 01.09.2026	до 01.09.2027	НИЖНЕНСЬКА ГІМНАЗІЯ № 36 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬК ОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Після проведення процесу трансформації мережі закладів загальної середньої освіти громади у Гірській міській територіальній громаді має бути така мережа:

Прогнозована мережа закладів (класів) загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади станом з 1 вересня 2026 н.р.

Назва закладу	Всього учнів	Учні 1-4 класів	Учні 5-9 класів	Учні 10 класу	Учні 11 класу
ГІРСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	168	29	113	9	17
ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 5 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	114	30	69	-	15
ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 16 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	84	19	56	-	9
НИЖНЕНСЬКА ГІМНАЗІЯ № 36 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО	74	11	48	-	15

РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ					
------------------------------	--	--	--	--	--

Учнівський контингент у закладах загальної середньої освіти громади

Назва закладу	2021-2022 н.р.	2022-2023 н. р.	2023-2024 н. р.	2024-2025 н. р.	2025-2026 н. р.
ГІРСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬ КОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	603	510	401	341	282
ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 5 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬК ОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	303	268	206	187	141
ЗОЛОТІВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 16 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬК ОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	219	177	145	138	117
НИЖНЕНСЬКА ГІМНАЗІЯ № 36 ГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬК ОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	123	151	136	135	105

Аналіз учнівського контингенту свідчить про стійку тенденцію до його зменшення, що обумовлює необхідність оптимізації мережі закладів освіти.

Гірська міська територіальна громада має об'єктивні підстави для створення одного академічного ліцею

Визначення Гірського ліцею як закладу, що забезпечуватиме здобуття профільної середньої освіти, здійснено на основі комплексного аналізу.

Заклад є найбільш спроможним з огляду на:

1. Станом на дату аналізу в закладі навчається 168 учнів, у тому числі:
  - 29 учнів початкової школи (1–4 класи);
  - 113 учнів базової середньої освіти (5–9 класи);
  - 26 учнів старшої школи (10–11 класи).

Наявність учнів старшої школи свідчить про сформований попит на здобуття профільної середньої освіти та створює передумови для формування повноцінних 10–12 класів у майбутньому.

2. У закладі працює кваліфікований педагогічний колектив, зокрема:
  - 12 педагогічних працівників вищої кваліфікаційної категорії;
  - 5 – I категорії;
  - 8 – II категорії;
  - 5 – спеціалісти.

Педагогічні звання мають:

- 8 – «старший учитель»;
- 1 – «учитель-методист».

Зазначений кадровий потенціал дозволяє забезпечити якісне профільне навчання та впровадження сучасних освітніх підходів.

3. Заклад раніше функціонував як опорний, що підтверджує його організаційну, кадрову та управлінську спроможність виконувати функції освітнього центру громади.

4. Гірський ліцей включено до переліку закладів освіти, що забезпечуватимуть здобуття профільної середньої освіти відповідно до розпорядження начальника Луганської обласної військової адміністрації від 29.12.2025 № 320.

5. Заклад бере участь у національному пілотуванні системи професійної орієнтації дітей та підлітків, яке реалізується у співпраці з Міністерством освіти і науки України в межах Швейцарсько-українського проекту DECIDE («Децентралізація для розвитку демократичної освіти»). Участь у пілотуванні передбачає апробацію сучасних підходів до профорієнтації, впровадження інструментів свідомого професійного самовизначення здобувачів освіти та врахування актуальних і перспективних потреб ринку праці.

Інші заклади громади мають значно менший контингент учнів та відсутність сформованих класів старшої школи, що унеможлиблює їх ефективне функціонування як академічних ліцеїв відповідно до вимог законодавства.

З урахуванням наведених факторів Гірський ліцей є найбільш підготовленим та спроможним закладом для виконання функцій академічного ліцею, що забезпечить здобуття якісної профільної середньої освіти учнями Гірської міської територіальної громади.

Прогноз наслідків прийняття проєкту розпорядження

Прийняття та реалізація цього проєкту розпорядження забезпечить:

- здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади у відповідність до вимог чинного законодавства України;
- створення ефективної, доступної і спроможної мережі гімназій (зі структурним підрозділом «початкова школа»);
- формуванням мережі ліцею, який за умов наявності стандарту профільної середньої освіти, відповідної типової освітньої програми та на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможе з 2027 року запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- створення умов для індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти, їх самореалізації, вибору професії та оволодіння ключовими компетентностями, необхідними для успішної самореалізації, соціалізації, подальшої трудової діяльності.

Громадське обговорення

Забезпечено проведення громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю щодо проекту розпорядження начальника Гірської міської військової адміністрації Сіверськодонецького району Луганської області «Про затвердження Перспективного плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Гірської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області на 2026 – 2027 роки» з 06.04.2026 року.

Звіт про результати електронних консультацій з громадськістю буде оприлюднено на офіційному вебсайті Гірської міської військової адміністрації Сіверськодонецького району Луганської області: <https://girska-gromada.gov.ua/> не пізніше ніж через два тижні після прийняття рішень за результатами обговорення.

**Начальник відділу освіти,
культури, молоді та спорту**

Віталій КОВАЛЕНКО